

Rektor

Socialdepartementet
Ert Dnr S2025/O1111
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

**Yttrande avseende betänkandet Sveriges internationella
adoptionsverksamhet – lärdomar och vägen framåt
(SOU 2025:61)**

Karolinska Institutet (KI) har beretts tillfälle att yttra sig över Socialdepartementets remiss av betänkandet Sveriges internationella adoptionsverksamhet – lärdomar och vägen framåt (SOU 2025:61). KI överlämnar härmed yttrandet.

Remissvaret har tagits fram genom beredning med Professor Anders Hjern och med. dr. Mattias Strand. I den slutliga beredningen har även avdelningschef Björn Kull deltagit.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor Annika Östman Wernerson i närvaro av universitetsdirektör Veronika Sundström efter föredragning av enhetschef Ulrika Widegren.

Annika Östman Wernerson

Ulrika Widegren

Yttrande Sveriges internationella adoptionsverksamhet – lärdomar och vägen framåt SOU 2025:61

Karolinska Institutet (KI) begränsar sitt yttrande till de områden som berör myndighetens ansvarsområden.

Generellt ställer sig KI positivt till de slutsatser som utredaren gör med fokus på medicinska aspekter. Nedan följer mer detaljerade synpunkter på utvalda kapitel.

Kapitel 7, volym 1 – Slutsatser om oegentligheter, konsekvenser och förslag

I avsnitt "En offentlig ursäkt till adopterade personer och deras familjer", föreslår utredaren att staten inleder en process för att offentligt erkänna och be om ursäkt för de oegentligheter som har tillåtits förekomma i den svenska adoptionsverksamheten i dialog med organisationer och nätverk för adopterade personer. KI ser positivt på att de erfarenheter och den forskning som finns avseende liknande försoningsprocesser på annat håll kan vägleda den svenska processen.

Kapitel 9, volym 1 – Adoptionsspecifikt stöd, samt kapitel 12, volym 2 – Behovet av stöd till adopterade personer och deras familjer

I fråga om ett nationellt resurs- och kompetenscentrum för adopterade ställer sig KI i stort positivt till utredarens förslag. Avvägningarna i fråga om centrumets organisatoriska placering är väl underbyggda.

Oberoende av var centrumets organisatoriska placering hamnar, vill KI betona att ett nära samarbete med universitetsvärlden behöver säkerställas, så att forsknings- och utvecklingsfrågor, såväl som kunskapsstöd till professionen, blir en självklar del av verksamheten på det sätt som utredaren avser.

KI delar utredarens uppfattning att kunskap om och kompetens i frågor som rör adopterades hälsa och välmående behöver stärkas inom hälso- och sjukvården och hos andra relevanta aktörer

Rörande utredarens förslag om upprättandet av en nationell DNA-databas för adopterade personer, med syfte att underlätta för dem som vill söka sitt ursprung, vill KI framhålla avgränsningen gentemot den separata diskussion som lyfts bland annat under rubriken "Screening för ärftliga sjukdomar". Här konstaterar utredaren att många adopterade saknar kännedom om ärftliga sjukdomstillstånd och att det därmed kan finnas ett behov av att erbjudas screening för vanliga sjukdomar. KI ser vikten av att adopterades kontakter med hälso- och sjukvården beaktar det faktum att information om ärftliga sjukdomar saknas. Det finns samtidigt en potentiell risk för en övertro på genetisk testning som verktyg. För att inte orealistiska förväntningar skapas, ser KI ett värde av att tydliggöra att en eventuell DNA-databas syftar till att underlätta ursprungssökning. Andra insatser kommer att krävas för att kompensera för bristen på information om ärftliga sjukdomstillstånd hos adopterade.

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign